

[Socialministeren.]

hvis ratifikation er afhængig af en ny fabrikløvgivnings gennemførelse, som jeg omtalte før, og i andre tilfælde forudsætter konventionerne andre systemer for sociale ydelser, end vi kender her i landet, hvilket ikke uden videre er ensbetydende med, at vort system er ringere. Det var også det, som både det ærede medlem hr. Carl P. Jensen og det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp omtalte. Man må ikke glemme, at historiske, politiske og kulturelle forhold nødvendigvis må give de enkelte landes lovgivning et særpræg med detailregler, som det ikke altid vil være muligt at få indført i konventionerne. Endelig skal jeg nævne, at en stor gruppe af de vedtagne konventioner aldrig er trådt i kraft eller har mistet deres betydning eller senere er blevet ophævet efter vedtagelsen af nye konventioner.

Men som sagt, vi er ved at overveje hele dette spørgsmål, og jeg skal senere vende tilbage til problemerne, når disse overvejelser er afsluttet. Jeg kan derfor sige til det ærede medlem hr. Carl P. Jensen, at den henstilling, han kom med om eventuel ratifikation af flere konventioner eller om at søge en sådan form, at vi kunne blive bedre placeret indenfor medlemsstaterne i redegørelsen, har vi i høj grad vor opmærksomhed henvendt på.

Jeg skal slutte disse bemærkninger med atter at takke samtlige ærede ordførere for den venlige tilslutning til forslaget.

Carl P. Jensen: Jeg takker den højtærede socialminister for redegørelsen. Jeg er helt opmærksom på, at årsagen til, at vi ikke har ratificeret en lang række konventioner, er, at de næppe er egnede for danske forhold. Derfor gjorde jeg også opmærksom på, at vi havde forsømt at anvende den adgang, der siden 1947 har været til at få anerkendt vor sociale standard, til at få præciseret, at den ikke kunne udledes af oversigten over ratificerede konventioner.

Hermed sluttede forhandlingen.

Sagens overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i loven om den fælleskommunale udligningsfond. (Vedrørende tilskud til skoleudgifter m. v.).

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2069; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3718).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om tillæg til lov om midler til bekæmpelse af plantesygdomme, ukrudt og visse skadedyr.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2073; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3715).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under de to følgende punkter på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af giftloven.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2065; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3719)

og

første behandling af forslag til lov om ændring af levnedsmiddelloven.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2063; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3719).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Chr. Thomsen: Vor tids intensivt drevne landbrug og gartneri har et meget stort forbrug af giftige bekæmpelsesmidler, ja, man kan vel sige, at der ikke i dag findes en så lille haveedyrker, at han ikke på et eller andet tidspunkt bruger giftige bekæmpelsesmidler. Den nuværende lovgivning på dette område er langtfra tidssvarende, uden at jeg dog dermed skal kritisere dem, der i sin tid vedtog loven. Forholdet er simpelthen det, at

[Chr. Thomsen.]

udviklingen er løbet fra reglerne. Mens man tidligere brugte forholdsvis beskedne mængder og renere gifte med lettere overskuelige virkninger, bruger man nu en række meget mere komplicerede forbindelser, hvis giftvirkninger er langt vanskeligere at kontrollere, og hvis virkning er i høj grad forskelligartet efter de stoffer, de kommer sammen med. Lad mig i denne forbindelse nævne de såkaldte systemiske gifte, der er meget farlige, og hvor det simpelthen er planten, der opsuger giften, der føres rundt af saften i frugt og stængel og opbevares der igennem længere tid.

Mange af disse nye midler findes simpelthen ikke nævnt i den nugældende giftlov, og hvad der er med til stærkt at svække respekten for denne lov, er, at man skal føre giftbog for enkelte midler, medens andre i og for sig langt farligere midler kan købes frit. Målet må derfor være at finde frem til en lovgivning, der løser først og fremmest to opgaver, for det første at skabe den lettest mulige adgang for forbrugerne til at få fat i de stoffer, de har brug for, og for det andet — og det er det væsentlige — at skabe sikkerhedsforanstaltninger, så at færrest mulige menneskeliv går tabt. Helt undgåas kan det vel ikke, når det drejer sig om så farlige giftstoffer, men man må se at finde frem til sikkerhedsforanstaltninger, der nedbringer antallet af tabte menneskeliv til det mindst mulige.

Sikkerhedsforanstaltningerne bør begynde på fabrikken. Det må være et både naturligt og rimeligt krav, at alle originalpakninger forsynes med brugsanvisning, der klart og tydeligt angiver, hvad der er i pakken, og hvilke giftvirkninger indholdet har. Da giftbøgerne efter forslaget bortfalder, bliver det af stor betydning i fremtiden, at kunden klart får tilkendegivet, hvad der findes af giftstoffer, og på hvilken måde stofferne kan virke farligt ved brug. Jeg finder det helt naturligt, at dette område i fremtiden overgår til landbrugsministeren, der får ansvaret for kontrollen.

Den rivende udvikling, der har været indenfor den kemiske industri, gør det samtidig ønskeligt, at man finder en ordening, der kan holde trit med udviklingen. Jeg mener, at det helt rigtige må være, at man har et permanent, sagkyndigt giftudvalg med vidtgående myndighed til til stadighed at kontrollere nye midler og deres farlighed. Det må være naturligt af to årsager. For det første er det meget store millionbeløb, de danske landbrug og gartnerier bruger til disse midler, og derfor må det være rimeligt, at man får en vis sikkerhed for, at de giftstoffer, der er angivet på pakningen, også findes i midlet. Samtidig må det være rigtigt af hensyn til sikkerheden, at man er helt klar over, at de stoffer er der — og er der i den forbindelse, som er nævnt.

Jeg tror, at alle parter, både fabrikanten, den handlende og forbrugeren, vil være glade ved, at giftbøgerne forsvinder, og at man i stedet for inddeler giftstofferne efter deres farlighed.

Den bestående ordening med særlig farlige giftstoffer, såsom blåsyre, klorpikrin og andre, som ikke kan købes og ikke må bruges af alle i dag, men kun af dem, der har giftcertifikat, mener jeg bør bestå. Disse gifte er så farlige, at det vil være helt urimeligt at bringe dem ud i handelen. Den fornuftigste udvej vil sikkert være, at man opdeler giftstofferne efter deres farlighed og klart antyder, f. eks. med 1, 2, 3, 4, hvor stor farlighed der er ved vedkommende sprøjtemiddel.

Selvom man søger at give forbrugerne de bedst mulige oplysninger, kan det sikkert ikke undgåas, at der altid vil være folk, som ved uforsvarlig omgang enten ved opbevaringen eller ved brugen tilsidesætter de nødvendige forsigtighedsregler, og derfor finder jeg det rigtigt, at der i loven er indføjet en straffeparagraf, der søger at ramme dem, der viser letsindig ligegyldighed, som eventuelt kan gå ud over andre.

Der er i de senere år også blevet brugt en del hormonstoffer, med to formål, først og fremmest at fremme planters vækst, men

[Chr. Thomsen.]

også i visse tilfælde at nedsætte den. Det er forholdsvis nye stoffer, og jeg finder det rimeligt, når man nu vedtager en lov, at man så også med det eventuelt store forbrug, der kan blive af disse stoffer, bringer dem ind under denne lovgivning.

Jeg vil gerne give den højtærede landbrugsminister min kompliment for det fremsatte lovforslag. Jeg synes, det er vel gennemtænkt; jeg tror, at denne nyordning vil virke lettere og skabe større sikkerhed på dette område, og jeg kan tilsige socialdemokratiets støtte til gennemførelsen af dette lovforslag.

Om de to andre lovforslag skal jeg ikke sige mange ord; de er jo simpelthen en følge af det førstnævnte. I forslaget om ændring af giftloven er der nogle redaktionelle ændringer på grund af, at bekæmpelsesmidlerne mod plantesygdomme udgår af loven, hvorimod resten af giftstofferne forbliver under den. Desuden har det vist sig i praksis, at visse bestemmelser i giftloven i virkeligheden ingen betydning har, og man benytter da lejligheden til at lade dem udgå. Det må antages, at ved udryddelse af insekter og skadedyr i boliger vil man stadig bruge stærke giftstoffer, cyanbrinte, arsenforbindelser og andre stoffer, og da de ikke henhører under landbrugsministerens område, må det være rimeligt, at der gives adgang til, at indenrigs- og boligministeren kan foreskrive forsigtighedsregler for dette område. Da det første lovforslag indeholder straffebestemmelser for dem, der omgås giftstoffer uforsvarligt, må det også være rimeligt, at man i dette lovforslag indsætter de samme straffebestemmelser, da det drejer sig om giftstoffer af tilsvarende farlig karakter.

Endelig er der det sidste lille lovforslag, om ændring i levnedsmiddelloven. Det er simpelthen en naturlig ændring, hvis landbrugsministerens lovforslag vedtages.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale alle tre lovforslag og tilsige dem en velvillig behandling i udvalget.

Karlskov Jensen: Lige så længe der har været drevet landbrug her i landet, har danske landmænd måttet føre en hård kamp mod ukrudtet og mod skadedyr, der forringede udbyttet af landmandens indsats og

høst. Tilsvarende gælder frugtavl, have- og skovbrug. Gennem århundreder var denne kamp ulige, idet landmanden ikke havde de tekniske hjælpemidler til rådighed, der kunne bringe ham overtaget. Først ved opdagelsen af blåstens virkning overfor de korsblomstrede planter i slutningen af forrige århundrede kom der skred i udviklingen, og i takt med kemiens stærke udvikling fandt man nye og bestandig mere effektive midler overfor såvel ukrudt som skadedyr.

I ganske særlig grad gælder dette for det sidste tiår, hvor en mængde nye, syntetiske midler, bl. a. de såkaldte hormonpræparater mod ukrudt og parathionmidlerne mod skadedyr, er kommet til. Ingen med kendskab til forholdene kan være i tvivl om, at vi netop nu står midt i en rivende udvikling på dette område, og at den kommende tid vil bringe os en mængde nye og endnu stærkere virkende kemiske midler, som vil give os i stadig stigende grad herredømme over disse forhold.

De benyttede syntetiske kemiske stoffer, der som regel er af en meget kompliceret sammensætning, er desværre i reglen meget giftige for mennesker og dyr; et betydeligt antal ulykker fra de seneste år vidner herom. Ydermere er denne giftighed ofte tilstede i de behandlede planter eller frugter i længere tid efter behandlingen. Derfor har hele denne udvikling rejst et problem om at skabe en rimelig beskyttelse af befolkningens sundhed overfor brugen af disse giftstoffer. For øjeblikket ligger beskyttelsen deri, at disse stoffer hører under giftloven, og at de som følge heraf ikke må udleveres til forbrugerne, uden at der præsteres en særlig giftrekvision, der endda for de stærke giftes vedkommende skal være attesteret af politiet. Denne bestemmelse er ikke tilfredsstillende, da det for det første er meget vanskeligt at holde giftlisterne ajourført med det store antal af nye stoffer, der vælter frem i disse år. For det andet er disse stoffers giftighed i høj grad relativ, for såvidt som giftigheden i betydelig udstrækning beror ikke alene på koncentrationen, men også på opløsningsmiddel, andre stoffer i blandingen o. s. v. Og for det tredje volder bestemmelserne om giftrekvisionen megen ulejlighed og hindrer vel undertiden, at disse midler bruges i ønskelig udstrækning og — for nye midlers vedkommende —

[Karlskov Jensen.]

tages tilstrækkelig tidligt i brug. Det er en usmidig og på mange måder irriterende bestemmelse, især når hensyn tages til værdien af den, som nok er ret illusorisk.

Jeg kan derfor sige, at mit parti hilser det med glæde, at den højtærede landbrugsminister nu på grundlag af en udvalgsbetænkning foreslår, at disse bekæmpelsesmidler tages ud af giftloven og undergives en særlig lovgivning i forbindelse med plantesygdomsloven, d. v. s. at hele dette område fremtidig hører under landbrugsministeriet i stedet for indenrigs- og boligministeriet, og at giftekvisitionerne og giftbøgerne undgås, hvilket medfører en betydelig lettelse for såvel forbrugerne som de handlende. Til gengæld indføres den almindelige ansvarsregel, at den, der ved uforsvarlig opbevaring og anvendelse af bekæmpelsesmidler udsætter menneskers eller husdyrs liv eller sundhed for fare, ifalder strafansvar.

Jeg kunne have ønsket, at man i lovforslaget også havde haft en bestemmelse, der tog sigte på erstatning i de tilfælde, hvor sprøjteskader medfører tab af husdyr eller tab på anden måde; det savner jeg i lovforslaget, og jeg vil gerne overfor den højtærede landbrugsminister efterlyse en sådan bestemmelse. I lovforslaget er skade på bierne undtaget, fordi de er underkastet en særlig lovgivning, der jo netop for tiden er til behandling i dette høje ting; men jeg vil gerne her spørge den højtærede landbrugsminister: Hvad med den skade, der eventuelt måtte opstå for fiskeriet i vore ferske vande, og den skade, der eventuelt måtte opstå i dambrugene? Der har jo i de seneste år været tilfælde, hvor der som følge af uforsigtighed og uforsvarlig omgang med disse stærke midler, særlig parathionmidlerne, er afstedkommet skade, som i de enkelte tilfælde har været af meget betydeligt omfang. Falder disse skader ind under denne lovgivning, og hvis det er tilfældet, burde de da ikke i loven være nævnt særskilt?

I den udvalgsbetænkning, der ligger til grund for lovforslaget, foreslås det, at der som forebyggende foranstaltning overfor ulykker, forårsaget af bekæmpelsesmidler, bliver krævet følgende: 1) en bedømmelse af giftigheden af de pågældende præparater,

foretaget af et i den anledning af landbrugsministeren nedsat nævn, 2) en vis kontrol med fabrikanter, importører og forhandlere af disse midler, 3) at etiketterne skal være forsynet med en lang række oplysninger om giftighed, d. v. s. fareklasse, forgiftningssymptomer, eventuel modgift samt brugsanvisning m, v. og 4) visse lagerbestemmelser. Også disse bestemmelser kan jeg på mit partis vegne tiltræde, idet vi må anse dem for at være tilstrækkeligt betryggende og dog så smidige, at de hverken vil forvolde forhandlere eller forbrugere unødige vanskeligheder.

Medens jeg således kan give tilslutning til lovforslagets indhold, vil jeg gerne knytte et par kritiske bemærkninger til dets form. Forslaget rummer ialt 5 små paragraffer, men der findes deri ikke mindre end 6—7 bemyndigelser til landbrugsministeren, heraf enkelte endog ret vidtgående. Jeg er ganske klar over, at denne lov, da vi som nævnt her står overfor et område som er i stærk udvikling, må indeholde visse bemyndigelser til ministeren, så loven også kan få virkning overfor kommende, endnu ukendte forhold og ukendte bekæmpelsesmidler, men jeg finder det alligevel ønskeligt, at så mange bestemmelser som muligt medtages i selve loven og færrest muligt i den bekendtgørelse, som skal følge, og såvidt jeg kan se, bliver det omvendte i udpræget grad tilfældet her.

Videre forekommer det mig, at det havde været mere overskueligt, om man havde anbragt dette lovforslags bestemmelser i selve plantesygdomsloven, så man havde alle bestemmelserne på dette område samlet i een lov. Det havde, synes jeg, givet væsentligt klarere forhold.

I anledning af, at det i et nylig udsendt cirkulære er blevet forbudt at anvende de såkaldte jeeps og land-rovers til sprøjtearbejde, vil jeg gerne sige til den højtærede justitsminister, at dette cirkulære har voldt megen forbavelse i landbruget, og at bestemmelsen vil skabe meget store vanskeligheder for såvel landbruget direkte som for maskinstationerne, der jo i særlig grad betjener det mindre landbrug. Der er i de seneste år investeret betydelige summer på dette område, og det vil sikkert være umuligt at få sprøjtearbejdet i det kommende forår udført i fornødent omfang på grund af,

[Karlskov Jensen.]

at cirkulæret kom som lyn fra en klar himmel. Ydermere er disse jeeps ikke nær så skadelige for afgrøderne, som traktorer er, og såvidt jeg ved, ligger der overhovedet ingen ulykker til grund for det udstedte forbud. Jeg vil gerne sige til den højtærede justitsminister, at det ville have været rigtigere, om den højtærede justitsminister forud for et sådant indgreb i bestående forhold havde forhandlet med landbrugets organisationer og fundet en form, som ikke i så høj grad virkede generende. Jeg ved ikke, om det endnu kan nås, men i så fald vil jeg meget henstille, at sådanne forhandlinger optages snarest, så det kan få betydning allerede for det kommende forår.

Da vi altså er enige i, at der foreligger et problem med hensyn til disse bekæmpelsesmidler på det område, lovforslaget omfatter, og da vi kan tiltræde lovforslagets hensigt og bestemmelser, kan jeg på mit partis vegne tilsige en velvillig behandling i det udvalg, som formentlig skal se på forslaget.

Til de to øvrige lovforslag skal jeg kun gøre den bemærkning, at de jo direkte er affødt af det her omtalte lovforslag og ligger i direkte konsekvens af det. Vi kan derfor også tiltræde disse lovforslag.

Poul Claussen: Det foreliggende lovforslag tilsigter jo en modernisering af den lovgivning, der vedrører hele området med hensyn til de såkaldte bekæmpelsesmidler mod plantesygdomme, ukrudt og skadedyr, og forslaget tilsigter at give mulighed for en lettere adgang til de midler, det drejer sig om. Det indeholder, om jeg så må sige, færre formaliteter med hensyn til erhvervelsen af disse midler, end tilfældet hidtil har været; mindre af det, man kan kalde papirtjeneste, og alt dette er efter min mening en fordel.

Lovforslaget indfører obligatorisk oplysning på pakningerne med hensyn til såvel anvendelsen af de pågældende midler som med hensyn til deres farlighed, og ydermere er det meningen, at der skal opgives en antydning af, hvilke symptomer de skadelige virkninger for mennesker og dyr vil give, alt sammen noget, som forekommer mig at være af værdi. Desuden indskærper dette lovforslag ansvaret for den

privatperson, der anvender og opbevarer disse midler, på en måde, som forekommer mig at være formålstjenlig.

At loven må give visse bemyndigelser til den højtærede landbrugsminister, er klart, og i modsætning til den foregående taler, den ærede ordfører for venstre, som ytrede en vis betænkelighed ved disse bemyndigelser, finder jeg dem ikke ubeføjet. Bemyndigelsen til at tage nye stoffer ind under lovens bestemmelser er ganske naturlig, idet vi jo i øjeblikket befinder os ved begyndelsen af en udvikling, som kan tage et ganske overordentlig stort omfang. Også bemyndigelsen til at kræve, at fabrikanter og importører af nye stoffer skal give oplysninger både om indhold og også om eventuelle analysemetoder, er ganske påkrævet. Faktisk har vi jo herhjemme allerede i henhold til giftloven været noget af et foregangsland i retning af at kontrollere værdien af disse bekæmpelsesmidler, hvilket i og for sig er ganske naturligt med den stilling, landbruget indtager her i landet. Som følge deraf har der været adskillige vanskeligheder navnlig med udenlandske fabrikanter og med importørerne her i landet i henseende til deres forsøg på ikke blot at hemmeligholde sammensætningen af deres stoffer, men også med hensyn til at give de virksomme stoffer en sådan ikklødning, at en analytisk opklaring af de virkelige forhold i præparatet støder på meget betydelige vanskeligheder. Det kommer vi ud over nu ved i loven at kræve, at der i givet fald også skal gives oplysning om analytiske metoder, en ting, der både for praktikken og for kontrollen er af stor værdi.

Jeg har den indstilling, at dette forslag er godt, og på mit partis vegne vil jeg anbefale det til velvillig og hurtig behandling, hurtig også af den grund, at loven, der tænkes sat i kraft fra 1. april 1954, gerne skal have mulighed for at blive ført ud i praksis; det kan jo ikke ske i dette forår, men så til foråret 1955, hvorfor der — således som det også omtales i bemærkningerne — bør gives fabrikanter og handlende god tid til at sætte sig ind i de nye forhold.

Skulle jeg komme med en enkelt kritisk bemærkning til sidst, skal det være den, at vel er ordet „bekæmpelsesmidler“ defineret i den gældende lov som et begreb, der dækker

[Poul Clausen.]

det, loven skal opfylde, men jeg kan ikke lide dette ord rent sprogligt, jeg synes, det er et skrækkeligt ord. Jeg har dog ikke kunnet finde på noget bedre. Der findes jo en hel del bekæmpelsesmidler foruden dem mod ukrudt og skadedyr. Den højtærede formand har f. eks. et meget virksomt bekæmpelsesmiddel til at skaffe ro i salen, hvad der en gang imellem kan være nødvendigt. Det hører også til bekæmpelsesmidlerne, selvom det ikke kan henregnes under loven om skadedyr.

Hvad de to sidste lovforslag angår, har jeg ingen bemærkninger udover, at de begge er en naturlig følge af lovforslaget om midler til bekæmpelse af plantesygdomme m. m., og de ændringer, de indeholder, står udelukkende i relation til dette lovforslag.

Kirkegaard: Som nævnt af de tidligere ordførere har i de senere år den moderne kemiske industrivirksomhed fremstillet en lang række præparater til bekæmpelse både af ukrudt og af skadedyr — og plantebeskyttelsesmidler iøvrigt også. Mange af disse præparater er næsten, hvad jeg vil betegne som rene vidundermidler; de er arbejdsbesparende og er i det hele taget hjælpemidler af stor værdi også i henseende til øget og billigere produktion, og de anvendes i stort og sikkert stadig stigende omfang. En ikke helt ringe del af disse præparater er imidlertid så giftige, at visse forholdsregler nødvendigvis må iagttages.

Til støtte for en ændring af vor lovgivning i så henseende foreligger en betænkning afgivet af et af landbrugsministeriet nedsat udvalg. Dette udvalgs arbejde er, synes jeg, megen anerkendelse værd.

Om lovforslagets principielle enkeltheder vil jeg blot lige nævne, at det er ikke muligt — det ved vi alle — gennem lovbestemmelser at opnå 100 pct.s sikkerhed mod ulykker, men udvalget har søgt, hvad jeg er meget tilfreds med, at placere ansvaret for et giftstofs forsvarlige behandling og opbevaring hos den person, som har købt stoffet og agter at bruge det. Og lovforslaget følger her betænkningen. Det er både mere enkelt, og jeg tror også bedre, at afskaffe de nuværende rekvisitionssedler, hvis værdi er tvivlsom, og gå over til at mærke al giftemballage således, at ingen

handlende eller brugere kan være i tvivl, men er klar over, at indholdet i den pågældende emballage er et mere eller mindre farligt giftstof, der skal behandles med den omhu, som er angivet på emballagen.

Vore medhjælpere indenfor erhvervslivet er jo, som vi plejer at sige, tænkende væsener, og de er dygtige nok til at tage et noget øget ansvar. Personlig er jeg af den opfattelse, at man opnår den mest effektive beskyttelse ved så klart som muligt at gøre opmærksom på, at der skal passes på, når man arbejder med farlige giftstoffer, og hvis man ikke gør det, kan det let gå galt, og at den, der køber eller anvender sådanne giftstoffer, derved kan pådrage sig et ansvar.

Jeg skal ikke gå yderligere i enkeltheder, men blot anbefale de tre lovforslag til velvillig behandling.

Oluf Pedersen: Jeg vil ikke gå imod lovforslaget, men jeg vil på linie med, hvad jeg har sagt ved behandlingen af tilsvarende lovforslag, sige, at man skal omgås disse midler med stor varsomhed. Der er grund til at få fastsat klare regler for anvendelsen ud fra den betragtning, at det jo i mange tilfælde drejer sig om sprøjtning med vædsker, hvis anvendelse er ganske uforsvarlig, når ikke den sker på det rette tidspunkt, men på et for sent tidspunkt, således at man ved at sprøjte frugten gør den giftig både overfor larverne og overfor menneskene og på den måde forårsager store ulykker.

Må jeg i samme forbindelse sige, at jeg synes, de bestemmelser, der er i § 4 med hensyn til straf for på uforsvarlig måde at opbevare eller anvende disse gifte, må kunne udformes lidt mere klart. Det var bedst, om det, der var strafbart, var, at man overtrådte de fastsatte regler, så at den, der fulgte reglerne, forsåvidt var på den rigtige side. Jeg synes, det er fornødent, at en straffelov er klar.

Den klassificering, man har, er også lidt underlig, idet man fastsætter en og samme straf for den, der udsætter et menneskes og et husdyrs liv for fare; det ser ud, som om straffen er ens, som om man sætter mennesker og dyr lige højt. Det ville jo være billigt at kunne slippe med en bøde for at have udsat et menneskes liv for fare, men det er hårdt, hvis man for at udsætte

[Oluf Pedersen.]

en hønens liv for fare, skal idømmes 6 måneders fængsel, hvilket er i overensstemmelse med bestemmelsen, således som den er affattet. Jeg synes, at man skulle skille de to grupper ud fra hinanden, og at man skulle indsætte klarere bestemmelser med hensyn til, hvad der er strafbart, og ikke blot bruge en vag betegnelse som „uforsvarlig“. Man bør altid gøre en lov så klar, at folk ved, hvad den foreskriver, særlig når det gælder straffebestemmelser.

Landbrugsministeren (Smørum): Jeg takker samtlige ærede ordførere for den tilslutning, der er givet til dette lovforslags gennemførelse. Jeg takker også for de anerkendende bemærkninger, der er fremsat om, at denne lovgivning fremmes. Den væsentligste årsag er, hvad også adskillige af de ærede ordførere har været inde på, at der er god grund til at være betænkelig ved den udvikling, der er sket med hensyn til de mange forskellige giftstoffer, disse bekæmpelsesmidler, der efterhånden er kommet frem. Denne betænkelighed har man også næret i sundhedsstyrelsen, og derfor har vi fået den kommission nedsat, hvori der var repræsentanter fra indenrigsministeriet, landbrugsministeriet, husmandsforeninger, landboforeninger, gartneri, frugtavl, forsøgsvirksomheder o. s. v. samt forskellige repræsentanter fra videnskabelig side. Jeg går ud fra, at den tilslutning, der nu er givet fra alle partier, er udtryk for, at denne saglige kommission så nogenlunde har fundet den rigtige form for denne lovgivning.

Der er fremsat nogle enkelte kritiske bemærkninger, blandt andet af det ærede medlem hr. Karlskov Jensen, der savnede en straffebestemmelse med henblik på de tilfælde, hvor man kommer til at gøre skade for andre. Det er naturligvis et spørgsmål, som man kan drøfte i udvalget, om der på disse områder skulle være en eller anden mangel ved lovforslaget. Det ærede medlem gjorde også nogle bemærkninger om, at der var for mange bemyndigelser for landbrugsministeren. Men er det mon ikke altid sådan, at det, når det drejer sig om en ny lovgivning, er vanskeligt at fastsætte altfor mange kategoriske bestemmelser?

Det er i alt fald min erfaring, at man

bør lade administrationen indhøste sine erfaringer, når det drejer sig om nye former for lovgivning, og jeg forstod også på det ærede medlem hr. Poul Claussen — uden at forklejne de øvrige ærede taleres sagskundskab må jeg vel nok have lov til at sige, at det ærede medlem hr. Poul Claussen i kraft af sin særlige uddannelse må anses for at være særlig sagkyndig på disse områder — at han mente, det var klogt og rigtigt at give disse bemyndigelser til ministeren. Det er dog altid sådan, hvis det skulle vise sig, at loven ikke administreres på en sådan måde, som man fra folketingets side kunne ønske, at det så står i folketingets magt at tage loven op til revision og søge gennemført de ændringer, som man finder ønskelige. Men jeg er naturligvis parat til at forhandle om alle disse forskellige spørgsmål i det udvalg, som skal viderebehandle lovforslaget.

Må jeg lige sige til det ærede medlem hr. Oluf Pedersen, som talte om en lidt klarere og bedre udformning af straffebestemmelserne i lovforslagets § 4, at det er meget muligt, det ærede medlem her havde fat i noget, der kan være grund til at se lidt nærmere på.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Det ærede medlem hr. Karlskov Jensen rettede en henstilling til mig i anledning af et spørgsmål, der har været diskuteret en del i pressen: indregistrering af motorvogne påmonteret et marksprøjtningssaggregat med en beholder til gift. Jeg går ud fra, at det vil glæde det ærede medlem, når jeg siger, at der ikke er udsendt noget cirkulære om det. Forholdet er det, at der blev rettet en henvendelse til justitsministeriet om indregistrering af et motorkøretøj, der var påmonteret et marksprøjtningssaggregat; det måtte justitsministeriet modsætte sig, fordi det betød en voldsom overbelastning af køretøjet, og denne konkrete afgørelse er sendt til samtlige justitsministeriets motorsagkyndige. Afgørelsen blev truffet i oktober i fjor, men sagen er i øjeblikket genstand for behandling i justitsministeriet. Jeg beder det ærede medlem forstå, at sagen frembyder adskillig tvivl, men det er klart, at vi intet ønske har om at genere erhvervene på nogen måde, således som venstrepressen venligt har antydnet. Jeg kan bero-

[Justitsministeren.]

lige det ærede medlem med, at afgørelsen ret hurtigt vil komme.

Karlskov Jensen: Jeg takker den højt-ærede justitsminister for det imødekom-mende svar, jeg fik på mine bemærkninger vedrørende landbrugerens anvendelse af gift til sprøjtning. Jeg går ud fra, at den højt-ærede justitsminister er klar over, at det økonomisk er af stor betydning, at denne afgørelse kommer til at foreligge inden den forestående sprøjtningssæson. Formentlig vil der blive optaget kontakt med land-brugets organisationer, så vi får en sådan ordning, at der ikke på nogen måde lægges hindringer i vejen for dette vigtige sprøjtningsarbejdes rettidige udførelse.

Oluf Pedersen: Når jeg har bedt om ordet, er det foranlediget af det spørgsmål, der blev rettet til den højtærede justitsminister. Jeg glæder mig over svaret, som jeg forstod sådan, at man ikke ville forlange nyindregi-strering, at man altså ikke ville sætte ind overfor de vognsprøjter, som i forvejen var indregistreret.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg beklager at måtte bedrøve det ærede med-lem med, at denne kommunikation, som også gik til politimestrene, naturligvis har måttet foranledige politimestre og motor-sagkyndige til at tage spørgsmålet op også i tilfælde, hvor påmontering har fundet sted efter indregistrering af køretøjet, så derfor har spørgsmålet en langt større række-vidde, end det ærede medlem synes at mene.

(Kort bemærkning).

Oluf Pedersen: Ja, det er beklageligt. Er det virkelig meningen, at man, når et køre-tøj er indregistreret og i brug, så pludselig vil forbyde brugen? Jeg mente, at mini-steren tog fornuftigt på sagen. Nu synes jeg, at man tager mærkelig halsstarrigt på det. Det kan vel ikke være meningen, at man vil forhindre den sprøjtning, som skal foregå nu?

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Chr. Thomsen: Jeg tillader mig at foreslå, at lovforslagene henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i mor-gen, fredag den 5. marts, kl. 13 med føl-gende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg an-gående:*

Forslag til lov om tillæg til lov om midler til bekæmpelse af plantesygdomme, ukrudt og visse skadedyr, forslag til lov om ændring af giftloven og forslag til lov om ændring af levnedsmiddeloven.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om etablering af en ny færgefart over Store-Bælt.

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om jernbanedrift på Lol-land-Falster.

Mødet hævet kl. 15⁵⁰.

71. møde.

Fredag den 5. marts kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato med-deler statsministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om tillæg til lov nr. 431 af 17. december 1952 om „Nordisk Minesel-skab A/S“.